



ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Karlovy Vary

Inspekční zpráva

6. mateřská škola Aš

Nohova 2201, 352 01 Aš

Identifikátor zařízení: 600 065 791

Zřizovatel: Město Aš, Kamenná 52, 352 01 Aš

Školský úřad Cheb, Palackého 8, 350 02 Cheb

Termín konání orientační inspekce: 22. a 24. března 2000

Čj.	051 54/2000-1503
Signatura	oe1at108

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Trojtřídní mateřská škola s právní subjektivitou zajišťuje celodenní péči o děti ve věku od tří do šesti let a o děti s odloženým začátkem povinné školní docházky.

Hospitace proběhly ve všech třídách. Sledovány byly spontánní i řízené činnosti, organizace režimových momentů (stolování, hygiena, sebeobsluha), dále pak logopedická péče a činnost zájmových kroužků.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Spontánní a řízené činnosti

Při plánování výchovně vzdělávací činnosti sledují učitelky potřeby a zájem dětí. Vycházejí především z Programu výchovné práce pro mateřské školy a hlavních úkolů vytýčených v koncepci rozvoje zařízení. Ve všech třídách sestavily čtvrtletní plány, které dále rozpracovaly do týdenních tematických celků. Stanovené cíle navazují na zkušenosti a předcházející poznatky dětí. Do plánů jsou zahrnuty všechny výchovné složky i organizační formy práce s dětmi (řízené, spontánní i sezónní činnosti, pobyt venku apod.). Obsah výchovně vzdělávacího působení je stanoven jasně a přehledně, respektuje věkové a individuální zvláštnosti dětí i specifické podmínky zařízení (složení dětí ve třídách, materiální a personální podmínky, prostředí mateřské školy). Zvolené náměty jsou dětem blízké.

V mateřské škole pracuje pět učitelek včetně ředitelky. Tři jsou plně odborně a pedagogicky způsobilé, zbývající dvě jsou absolventkami středních škol nepedagogického směru. Obě mají kratší pedagogickou praxi. Jedna z nich zajišťuje pouze odpolední provoz. Zájem všech učitelek o sebevzdělávání je pro práci s dětmi přínosem. Ředitelka ukončila kurz pro úspěšné řízení školy. Jedna učitelka absolvovala např. rozšiřující studium speciální pedagogiky na pedagogické fakultě, složila státní jazykovou zkoušku, další se zúčastnila kurzu hry na zobcovou flétnu. Získané odborné poznatky a dovednosti využívají při práci s dětmi. V exponovaných hodinách je využita možnost souběžného působení učitelek při některých činnostech (např. pobytu venku, organizaci oběda apod.).

Učitelky se snaží využívat celý objekt ve prospěch dětí. Útulné atypické třídy jsou funkčně vybaveny nábytkem. Jsou v nich zřízeny stálé i variabilní hrací koutky, které dětem poskytují soukromí pro jejich hru. V chladnějším podkroví byla zřízena stálá ložnice. Druhá je umístěna vedle tříd (pro věkovou skupinu tří až pětiletých dětí). Je využívána jen přibližně dvě hodiny denně, přičemž prostor pro pohybové aktivity dětí je ve zmiňovaných třídách spíše omezený. Tyto dvě třídy umístěné vedle sebe umožňují dětem vzájemný kontakt zejména při hrách. Problematická je zde organizace hygieny, protože dvěma třídám slouží pouze dva dětské záchodky. Děti mají dále k dispozici menší tělocvičnu a samostatnou jídelnu, kde se vzájemně střídají.

Zařízení mateřské školy je účelné, třídy jsou vybaveny velkým množstvím pomůcek a hraček, které jsou podle finančních možností obměňovány. Řadu z nich si učitelky vyrábějí svépomocí. Jedná se např. o logopedický kufr vybavený pomůckami a zrcadlem a dále o různý didaktický materiál pro výuku německého jazyka. Pro realizaci vzdělávací činnosti jsou k dispozici klavíry, elektrofonické klávesy, radiomagnetofony, tělovýchovné nářadí a náčiní. Pomůcky a hračky jsou uloženy přehledně, děti k nim mají volný přístup. Doplnována je dětská i učitelská knihovna.

Režim dne vymezuje dobu pro spontánní a programově řízené aktivity a je přizpůsoben místním podmínkám. Vzhledem k prostorovým možnostem (společná jídelna a tělocvična) jsou přechody mezi činnostmi organizované, nelze zcela realizovat uvolněný režim dne. Hlavní náplní denního programu jsou hry, ve kterých mají děti prostor pro uplatnění vlastní samostatnosti a aktivity. Při řízených činnostech byla dáвана přednost společnému zaměstnávání dětí před skupinovou prací.

V základní péči je dodržován časový interval pro podávání jídla. Je zaveden pitný režim (učitelky ráno připravují čaj). Kromě doby podávání jídla však byly dětem nápoje v průběhu inspekce nabízeny minimálně. Do režimu dne je pravidelně zařazován pobyt venku. Okolí a pečlivě udržovaná školní zahrada umožňují rozličné aktivity v průběhu celého roku. Délka poledního odpočinku je až na jednu výjimku pro všechny děti společná.

V mateřské škole je čisto a pořádek, světlé a tepelné podmínky jsou optimální. Vkusně vyzdobené a upravené prostory vytvářejí dětem i zaměstnancům příjemné pracovní prostředí.

Organizace činností vycházela z potřeb dětí a stanoveného programu. Spontánní činnosti byly realizovány formou volných her, výtvarných a pracovních činností. Děti se do nich zapojovaly podle svého zájmu a přání. Učitelky pomáhaly dětem s výběrem hraček a obohacovaly hry o nové prvky. Námětové hry se vzhledem k pozdějšímu příchodu dětí a volbě jiných aktivit (vystřihování, malování) méně rozvinuly. Doba volných her byla využita také k individuálním činnostem, zejména logopedické prevenci. Děti, které přicházejí do mateřské školy později, měly s ohledem na tradiční členění dne (na ranní hry, režimové momenty a pravidelně zařazované společně vedené řízené činnosti) menší prostor pro vlastní spontánní hrové aktivity.

Řízené činnosti byly prováděny formou společného předškolního zaměstnání. Převažoval v nich frontální způsob vedení dětí. Forma provedení vycházela z konkrétního úkolu a obsahového zaměření. Učitelky respektovaly věkové a individuální zvláštnosti dětí, navazovaly na jejich dosavadní zkušenosti. Efektivitu práce ovlivnila volba metod a způsob organizace. Při tělesné a literární výchově, v kroužku němčiny a hry na flétnu děti získávaly dovednosti vlastní činností, zacházením s předměty a spontánním slovním vyjadřováním. Hravou formou opakovaly a procvičovaly získané vědomosti a dovednosti. To se projevilo v jejich zájmu o předkládané činnosti a vysokou aktivitou. Naopak v jedné třídě byl průběh řízených činností z literární výchovy negativně ovlivněn nevhodně zvolenými metodami. Děti měly omezené možnosti ke spontánnímu vyjadřování a velmi málo příležitostí k procvičování stanoveného úkolu. Nízké požadavky neodpovídaly úrovni jejich rozvoje. Organizace pohybových činností je s ohledem na prostorové podmínky náročná. Učitelky využívají tělocvičnu nebo prostory tříd, za příznivého počasí pak zahradu a okolí mateřské školy. Skladba ranního cvičení odpovídala věkovým zvláštnostem dětí, napomáhala rozvoji jejich obratnosti a zdatnosti. Učitelky dbaly na správné provádění cviků. Děti se do tělovýchovných aktivit zapojovaly s chutí, projevovaly spontánní radost z pohybu.

Při sebeobslužných činnostech (stravování, hygiena) byly děti vedeny k samostatnosti. Částečně se podílely na organizaci stolování, především při úklidu nádobí. Návyky společenského chování odpovídají jejich věku. S ohledem na uspořádání mateřské školy jsou přechody mezi činnostmi značně organizované.

Vstupní a průběžná motivace prolínala všemi sledovanými činnostmi a posilovala zájem dětí o nabízené aktivity. Učitelkám se dařilo upoutat jejich zájem a pozornost. Dětem se dostávalo častého uznání, jejich sebedůvěru učitelky posilovaly pozitivním hodnocením.

Nižší počty přítomných dětí a podnětné prostředí vytvářely velmi dobré podmínky pro rozvoj sociálních vztahů a komunikativních dovedností. Vztah učitelek k dětem je jednoznačně vstřícný. Taktně a citlivě reagovaly na jejich spontánní projevy, byly jim nápomocny v každé

situaci. Rozvíjely jejich smyslové vnímání a řečový projev po formální i obsahové stránce. Po celou dobu vládla v mateřské škole příjemná přátelská atmosféra.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Plánování a příprava vzdělávací činnosti vycházejí z podmínek školy a zohledňují potřeby a zájmy dětí, jsou na velmi dobré úrovni. Personální podmínky jsou s ohledem na předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilost učitelek hodnoceny jako dobré. Prostorové podmínky nejsou sice optimální, ale úprava prostředí, vybavení pomůckami, hračkami a audiovizuální technikou jsou na velmi dobré úrovni. Psychohygienické podmínky negativně ovlivňoval vyšší podíl organizovaných přechodů mezi jednotlivými činnostmi (s častým řazením a usměrňováním dětí) a frontální způsob jejich vedení při řízených aktivitách. Tato oblast je hodnocena jako dobrá. Organizace, metody a formy vzdělávací činnosti většinou odpovídaly stanovenému úkolu a věkovým zvláštnostem dětí a jsou s ohledem na převažující pozitiva na velmi dobré úrovni. Motivace a hodnocení posilovaly aktivitu a sebedůvěru dětí a jsou celkově nadprůměrné. Vstřícná interakce a komunikace příznivě ovlivnily průběh všech činností a jsou hodnoceny jako příkladné.

Vzdělávací činnost mateřské školy má celkově spíše nadprůměrnou úroveň.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Při plánování dlouhodobého rozvoje vychází ředitelka vstříc poptávce rodičů, kteří mají zájem o výuku němčiny a nabízí i další aktivity zaměřené např. na ekologii a podporu zdravého životního stylu (např. předplavecká průprava, prodloužený pobyt venku, hra na flétnu, logopedická péče, skladba jídelničku). Jejím cílem je udržet zájem o mateřskou školu v konkurenčním prostředí. Cíle, kterých chce mateřská škola dosáhnout, jsou stanoveny v ročním plánu činnosti, který vychází z analýzy uplynulého období. Kromě úkolů pro oblast výchovně vzdělávací jsou v něm rozpracovány i úkoly pro oblast řídicí, kontrolní, spolupráce s rodinou, základní školou a základní uměleckou školou. Trvalá péče je věnována také zvelebování prostředí a zlepšování materiálně technických podmínek. Stanovené úkoly jsou vyhodnocovány ve výroční zprávě o činnosti školy a částečně na pedagogických poradách.

Plánování je koncepční, funkční a celkově má velmi dobrou úroveň.

Organizování

Vzhledem k velikosti zařízení řídí mateřskou školu po odborné i organizační stránce ředitelka sama. Stanovila kompetence a povinnosti všech pracovníků i pravidla provozu školy. Ve vnitřním řádu je nevhodné ustanovení o vyřazení dítěte z důvodu neplacení školného a stravného. Tato povinnost (i s případnými sankcemi) je zakotvena ve vyhlášce vydané městským úřadem. Vzhledem k podmínkám provozu je velmi dobře rozvržena pracovní doba učitelek.

Vnitřní informační systém je funkční. Vzhledem k počtu zaměstnanců jsou všichni v denním úzkém kontaktu a předávání aktuálních informací je neformální. Pedagogické rady jsou svolávány podle plánu. Zápisy z nich jsou spíše formální a je z nich patrné, že se zabývají více organizačními záležitostmi než hodnocením výchovně vzdělávací práce.

Důvěrné informace o dětech i zaměstnancích jsou zabezpečeny před zneužitím.

Mateřská škola se snaží rozvíjet spolupráci s rodiči. Aktuální informace jsou pro ně zveřejňovány v šatnách (např. týdenní plány vzdělávací činnosti, režim dne, vnitřní řád, výtvarné práce dětí apod.), mohou s učitelkami jednat denně při předávání dětí. V průběhu roku jsou organizovány třídní schůzky, společné oslavy, vystoupení dětí, výlety, výstavy dětských prací, burzy dětského ošacení, pobyt rodičů s dětmi u moře apod. Mateřská škola rozvíjí spolupráci i se základní školou a základní uměleckou školou, pořádá pro děti besedy (např. s policií, hasiči apod.).

Kontrolovaná povinná dokumentace k evidenci dětí (evidenční listy, přehledy docházky, přehledy výchovné práce) je vedena podle § 45b odst. 1 pís. a) zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.

Organizace chodu mateřské školy má velmi dobrou úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

V malém kolektivu má ředitelka přehled o práci všech zaměstnanců. Pro jejich hodnocení zpracovala kritéria, kterých využívá k motivaci a oceňování kvality práce. Snaží se zlepšovat výchovně vzdělávací činnost mateřské školy tak, aby byl o ni ze strany rodičů stálý zájem.

Ředitelka vytváří příznivé podmínky pro zdokonalování odborné přípravy učitelek. Všechny se podle svého zájmu účastní akcí organizovaných v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. V mateřské škole je k dispozici také odborná literatura. Učitelkám bez předepsaného vzdělání poskytuje metodickou pomoc.

Vedení a motivování pracovníků má velmi dobrou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost ředitelky je zaměřena na všechny oblasti chodu školy. Vzhledem k velikosti zařízení učitelky úzce spolupracují a neformálně konzultují problematiku výchovné práce. Cíle hospitací jsou stanoveny v návaznosti na kontrolu plnění hlavních úkolů roku. Zápisy z hospitací jsou popisné, neanalyzují sledované jevy. V průběhu inspekce však bylo zřejmé, že je hospitační činnost ředitelky jedním z prostředků metodického vedení učitelek.

Kontrolní mechanismy jsou s ohledem na výše uváděna pozitivna a negativna na dobré úrovni.

Hodnocení kvality řízení

Ředitelka má reálnou představu o dalším rozvoji mateřské školy, oblast plánování je hodnocena jako velmi dobrá. Organizace provozu je funkční, vedení a motivování pracovníků vytvářejí předpoklady pro zkvalitňování práce mateřské školy. Organizování, vedení a motivování pracovníků mají velmi dobrou úroveň. Kontrolní mechanismy jsou s ohledem na nižší efektivitu hospitační činnosti hodnoceny jako dobré.

Řízení mateřské školy je celkově na velmi dobré úrovni.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení mateřské školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 6. března 2000, č. j. 4/MM,
- povinná dokumentace k evidenci dětí podle § 45b odst. 1 pís. a) zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů - přehledy docházky, evidenční listy, přehledy výchovné práce,
- přihlášky dětí,
- roční plán činnosti mateřské školy pro školní rok 1999/2000,
- výroční zpráva o činnosti mateřské školy ve školním roce 1998/1999,
- plány výchovně vzdělávací práce,
- vnitřní řád mateřské školy a režim dne,
- záznamy z kontrolní činnosti ředitelky školy,
- kritéria pro hodnocení pracovníků,
- zápisy z pedagogických rad,
- pracovní náplně zaměstnanců,
- záznamy o dětech.

ZÁVĚR

Mateřská škola má velmi dobré podmínky pro realizaci zvoleného výchovně vzdělávacího programu. Efektivitu práce příznivě ovlivnily kvalitní plánování a systematická příprava na práci s dětmi, sebevzdělávání učitelek a příjemné pracovní prostředí, do jehož úpravy se mohou zapojovat i děti. I když ve sledované práci převažovaly řízené činnosti, nedocházelo k přetěžování dětí. Drobnější metodické nedostatky byly projednány na místě.

Vzdělávací činnost mateřské školy vytváří příznivé podmínky pro osobnostní rozvoj dětí a je celkově na velmi dobré úrovni.

Ředitelka usiluje o zkvalitňování výchovně vzdělávací práce mateřské školy. Při řízení vychází z velmi dobré znalosti místních podmínek, využívá odborné způsobilosti pracovníků i svých dovedností a nabídkou nadstandardních aktivit (např. činnost kroužků, logopedie, ozdravné pobyty) vychází vstříc zájmu rodičů a jejich dětí.

Řízení školy je koncepční a i přes dílčí nedostatky v kontrolní činnosti je celkově hodnoceno jako velmi dobré.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou efektivně využívány ve prospěch dětí a rozvoje zařízení.

Celkově je činnost mateřské školy ve sledovaných oblastech hodnocena jako velmi dobrá.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Marie Vrátníková
Členka týmu	Mgr. Alena Nováková

V Chebu dne 6. dubna 2000

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 10. dubna 2000

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení	Podpis
Miloslava Vaváková

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Cheb	25. dubna 2000	65/2000
Zřizovatel: Město Aš	25. dubna 2000	66/2000

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Nebyly vzneseny.